

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

Servis kafedrası

**“Metrologiya va standartlashtirish” fanidan 2025/2026-o’quv yili kuzgi
semestrda yakuniy imtihon (test)da tushadigan savollar ro’yxati**

1. Standartlashtirish to’g’risidagi O’zbekiston Respublikasining qonuni qachon qabo’l qilindi?
2. O’zbekiston Respublikasida standartlashtirishga doir qaysi toifadagi normativ hujjatlar qo’llaniladi?
3. Milliy standartlar kim tomondan ishlab chiqiladi?
4. Milliy standartlarini ishlab chiqish tartiblari nechchi bosqichni o’z ichiga oladi?
5. Milliy standartlarini ishlab chiqishining 3-bosqichida qanaqa ishlar amalga oshiriladi?
6. Milliy standartlarini ishlab chiqishining 2-bosqichida qanaqa ishlar amalga oshiriladi?
7. Standartlashtirish obyekti
8. Respublikada standartlashtirish ishlarini kimlar tashkil etadi va ta’minlaydi?
9. Oziq-ovqat mahsulotlariga texnik shartlar standartini ishlab chiqish mumkinmi?
10. Nazorat, sinov uslublariga ham standartlar yaratiladimi?
11. Atamalar va ta’riflarga ham standartlar yaratiladimi?
12. Respublikamizda milliy standartlarini kim tasdiqlaydi?
13. O’zbekiston Respublikasi Sog’liqni saqlash vazirligi standartlarni tasdiqlay oladimi?
14. O’zbekiston Respublikasi Sog’liqni saqlash vazirligi standartlarni tasdiqlay oladimi?
15. Xalq iste’mol tovarlari standartlarini quyidagilardan qaysi biri tasdiqlaydi?
16. Quyidagilardan qaysi biri standartlashtirish ob’ektlari hisoblanadi?
17. Quyidagilardan qaysi birida Xalqaro standart ta’rifi to’g’ri berilgan?
18. Qaysi vaktidan boshlab O’zbekiston Respublikasi ISO ga a’zo hisoblanadi?
19. Quyidagilardan qaysi birida milliy standart ta’rifi to’g’ri berilgan?
20. Quyidagi standartlardan qaysi birida mahsulot sifatiga talablar kengroq ko’rsatiladi?
21. O’zbekiston Respublikasining “Standartlashtirish to’g’risida” gi Qonuni necha bo’lim va moddadan iborat?
22. Korxona standartlarini kim tasdiqlaydi?
- Standartlarni ishlab chiqish uchun asosiy hujjat bo’lib nima xizmat qiladi?
23. O’zbekiston Respublikasida normativ-texnik hujjatlar necha toifaga bo’linadi?
24. Qaysi toifadagi standartlar davlatlararo standart toifasiga mansub?
25. Xalq iste’mol tovarlarini standartlash buyicha umumdavlat organi qaysi?
26. Iste’mol tovarlarining standartlash buyicha nufuzli Xalqaro tashkilot qaysi?

- 27.ISO ning 9000 seriyadagi standartlarni qanday standartlar va nima uchun qo'llaniladi?
- 28.Quyidagi javoblardan qaysi birida standartlashtirishning maqsadi to'g'ri ko'rsatilgan?
- 29.Korxona va tashkilotlar takdim etilgan standart loyixasi buyicha fikr-muloxazalarini necha kundan kechiktirmasdan yuborishlari zarur?
- 30.ICO/SERTIKO qo'mitaning vazifalari?
- 31.ICO/INFKO qo'mitaning vazifalari?
- 32.O'zbekiston Respublikasining milliy sertifikatlashtirish organi qaysi hisoblanadi
- 33.Muvofiqlik sertifikati nima?
- 34.Qanday mahsulotlar ixtiyoriy sertifikatlashtirishdan utkazilishi kerak?
- 35.Sertifikatlashtirish natijalaridan norozi bo'lgan takdirda manfaatdor tomon kimga murojaat qiladi?
- 36.Sertifikatlashtirishning maqsad va vazifalari nimalardan iborat?
- 37.Qonun hujjatlarining normalari buzilganligi uchun qaysi organ muvofiqlik sertifikatlari va muvofiqlik belgilarini bekor qiladi hamda amal qilinishi tuxtatib kuyadi?
- 38.Logistikada standartlar qaysi jarayonlarda muhim ahamiyatga ega?
- 39.Muvofiqlikni baholash deganda nima tushuniladi?
- 40.Sertifikatlashtirish logistika faoliyatida nimani ta'minlaydi?
- 41.Logistikada qadoqlash standartlari nima uchun zarur?
- 42.Xalqaro logistikada qaysi standartlar muhim hisoblanadi?
- 43.Logistika tizimida standartlashtirishning kompleks ta'siri qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
- 44.Qaysi holatda metrologik ta'minot logistika samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi?
- 45.Logistika zanjirida muvofiqlikni baholashning asosiy vazifasi nimadan iborat?
- 46.Sertifikatlashtirilmagan logistika xizmati qaysi oqibatga olib kelishi mumkin?
- 47.Qadoqlash standartlari logistika jarayonlarida qaysi riskni kamaytiradi?
Valyuta riskini
- 48.Majburiy sertifikatlashtirilishi lozim bo'lgan mahsulotlarni qaysi hollarda O'zbekiston Respublikasi xududida realizatsiya qilinishi mumkin emas?
- 49.Akkreditatsiya qilingan sinov laboratoriyalarining vazifasi?
Muvofiqlik sertifikatining kuchga kirish vakti?
- 50.Chet el sertifikatlarini tan olishning asosiy sharti?
- 51.Qaysi sharoitda xorijdan keltirayotgan tovarlar bojxona xodimlari tomonidan kiritishga ruxsat etiladi?
- 52.Sertifikatlashtirilishi shart bo'lgan mahsulotlarning ruyxatini kim tuzadi?
- 53.Majburiy sertifikatlashtirilishi lozim bo'lgan mahsulotlarni quyidagi hollardan qaysi birida realizatsiya qilish mumkin emas?
- 54.Quyidagi organlardan qaysi biri mahsulotga berilgan sertifikatni bekor qila oladi?

55.Muvofiqlikni majburiy ravishda tasdiqlash qanaqqa shakllarda amalga oshiriladi?

56.Muvofiqlikni baholash subyektlari.

57.Bu sxema bo'yicha mahsulot namuna turlari maxsus tasdiqlangan sinov tashkilotlarida sinovdan o'tkaziladi, so'ngra uning sifatini savdo shaxobchalaridan vaqti- vaqti bilan olinadigan namunalar asosida nazorat qilib turiladi. Qaysi sxemaga mansub?

58.O'lchash vositasi nima?

59.... bu mahsulot xizmat yoki jarayonlarning ma'lum bir standart yoki boshqa me'yoriy hujjatlarga mos kelishini ishonitiradigan va sertifikatlashtirish tizimi qoidalari asosida nashr etilgan hujjat.

60.Sertifikatlashtirish sxemalarining 1-sxemasi nima xususida?

61.Sertifikatlashtirish sinovlarini bir turdagi mahsulotlarni sertifikatlashtirish maksadida qaysi tashkilot tomonidan amalga oshiriladi?

62.Ixtiyoriy sertifikatlashtirishning asosiy maqsadi bu.....

63.Sertifikatlashtirish bo'yicha Dekloratsiyada nimalar ilova qilinadi?

64.O'lchash vositalarini kalibrlash deb.....

65.O'lchash vositalarini qiyoslash.....

66.Majmuy o'lchash.....

67.Bilvosita o'lchash.....

68.Metrologik xizmati – bu-----

69.Metrologiya qonuniyati bo'yicha xalqaro tashkilot qanday nomlanadi?

70.O'lchash deb nimaga aytiladi?

71.O'lchash vositalariga qaysi javob to'g'ri keladi?

72.O'lchash xatoligi nima?

73.Qonunchilik metrologiyasi nimani tartibga soladi?

74.O'lchash aniqligi nimani bildiradi?

75.Xalqaro logistika operatsiyalarida ISO standartlarining ahamiyati nimada?

76.Muvofiqlikni baholash shakllaridan qaysi biri logistika xizmatlari uchun eng ko'p qo'llaniladi?

77.Metrologik nazoratning yo'qligi nimaga olib keladi?

78.Logistika faoliyatida texnik reglamentlarning roli nimadan iborat?

79.O'lchash aniqligi past bo'lsa, logistika rejalashtirishda qanday xato yuz beradi?

80.Muvofiqlik sertifikati logistika kompaniyasiga qanday ustunlik beradi?

81.Qaysi holatda logistika tizimida standartlashtirish talablari buziladi?

82.Logistika jarayonlarida sifat menejmenti tizimi (ISO 9001) nimani ta'minlaydi?

83.Logistika tizimida standartlashtirish, metrologiya va muvofiqlikni baholashning integratsiyalashuvi nimani ta'minlaydi?

84.Milliy standartlarini ishlab chiqishining 2-bosqichida qanaqa ishlar amalga oshiriladi?

85.Logistikada qadoqlash standartlari nima uchun zarur?

86.O'lchash vositalarini tekshirish (verifikatsiya) nima uchun o'tkaziladi?

87.Qaysi toifadagi standartlar davlatlararo standart toifasiga mansub?

88. Xalq iste'mol tovarlarini standartlash buyicha umumdavlat organi qaysi?
89. Texnik jihatdan tartibga solish to'g'risidagi O'zbekiston Respublikasi qonuni qachon qabul qilingan?
90. ISO-9000 standarti qanday standart deb yuritiladi?
91. MOZM faoliyatining asosiy yo'nalishi nimalarga qaratilgan?
92. O'lchashlarning sifat mezonlari nimadan iborat?
93. O'zbekiston respublikasining metrologiya to'g'risidagi Qonuni qachon qabul qilingan?
94. Quyidagi ta'riflardan qaysi birida standartlashtirishning "dinamiklik" prinsipiga to'g'ri ta'rif berilgan.?
95. Quyidagi ta'riflardan qaysi birida standartlashtirishning "Ilgorlik prinsipi" ga to'g'ri ta'rif berilgan?
96. Quyidagi ta'riflardan qaysi birida standartlashtirishning "Unifikatsiyalash" prinsipiga to'g'ri javob berilgan?
97. Mahsulotlarga nisbatan shtrix-kodlarni tadbik etish goydasi dastlab kaysi mamlakatda yaratilgan
98. Metrologiyaning asosiy postulatleri nimadan iborat?
99. Mahsulotlarni sertifikatlashtirish masalalarini o'rganadi va tegishli tavsiyalar ishlab chiqish bo'yicha kim shugulanadi?
100. MEK ning maqsadi nimaga qaratilgan?
101. O'lchash vositalarini tekshirish (verifikatsiya) nima uchun o'tkaziladi?
102. Sertifikatlashtirishi shart bo'lgan mahsulotlarning ruyxatini qaysi tashkilot tasdiqlaydi?
- 103.... deb, mahsulot yoki xizmatlarni muayyan standart yoki texnik shartlarga mos kelishini tasdiqlash maqsadida o'tkaziladi.
- 104.... – bu sertifikatlashtirish bo'yicha o'zining boshqaruv va ijro idoralari hamda tartib qoidalariga ega bo'lgan va davlat miqyosida amal qilinadigan tizim.
105. Mahsulot tayyorlovichlar (sotuvchilar) majburiy sertifikatlashtirish ... hisoblanadi.
- 106.... deb, mahsulot yoki xizmatlarni muayyan standart yoki texnik shartlarga mos kelishini tasdiqlash maqsadida o'tkaziladi.
- 107.... – bu sertifikatlashtirish bo'yicha o'zining boshqaruv va ijro idoralari hamda tartib qoidalariga ega bo'lgan va davlat miqyosida amal qilinadigan tizim.
108. Mahsulot tayyorlovichlar (sotuvchilar) majburiy sertifikatlashtirish ... hisoblanadi.
109. Metrologiya qanaqa bo'limlardan tashkil topgan?
110. Muvofiqlik bayonoti, bu.....

Servis kafedrası mudiri

I. Shukurov